ETKİNLİK 4

Herkese Bir Selam: Kapsayıcı Okul

Kültürel İzlerimiz: Selamlaşma · Ortaokul Sınıf Rehberlik Etkinliği

Etkinlik Adı	**Herkese Bir Selam: Kapsayıcı Okul**
Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım (tema kazanımı)	Okul ortamındaki farklı bireyleri fark ederek kapsayıcı davranışlar sergilemeye istekli olur.
Sınıf Düzeyi	5, 6, 7 ve 8. sınıf
Süre	40 dakika + bir hafta süren uygulama
Araç-Gereçler	• Çalışma Kâğıdı 4A: Okulumuzun Selam Haritası • Çalışma Kâğıdı 4B: 7 Günlük Selam Görev Kartı • Yeşil, sarı ve kırmızı kalemler
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	• Çalışma Kâğıdı 4A ve 4B sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. • Uygulayıcı, aşağıdaki empati kartlarını okumak üzere hazırlar. Kartlardaki isimler kurgusaldır; sınıftaki öğrencileri çağrıştırmayacak isimler seçilmelidir.

Süreç (Uygulama Basamakları)

1. Uygulayıcı “Okulumuzda her gün gördüğümüz ama adını bilmediğimiz kaç kişi var?” sorusuyla başlar. Öğrenciler okulda karşılaştıkları kişileri sayar (okul görevlileri, kantin ve güvenlik çalışanları, servis şoförleri, diğer sınıflardaki öğrenciler, yeni gelen öğrenciler vb.). Liste tahtaya yazılır.
2. Çalışma Kâğıdı 4A dağıtılır. Öğrenciler okuldaki her alan için selamlaşmanın durumunu renkle işaretler: yeşil (çok selamlaşılır), sarı (bazen), kırmızı (pek selamlaşılmaz). Ardından o alanda kimlerle karşılaştıklarını yazarlar.
3. Sınıf olarak sonuçlar konuşulur:
   - En çok kırmızı işaretlenen yerler neresi? Sizce neden?
   - Bu alanlarda kim kendini yalnız ya da görünmez hissedebilir?
   - Bu alanları “yeşile” çevirmek için neler yapabiliriz?
4. Empati turu: Uygulayıcı aşağıdaki kartları sırayla okur. Her kart için öğrencilere “Bu kişi okulda bir gün nasıl hisseder? Ona hangi selam iyi gelir?” diye sorar:
   - Deniz: Bu hafta başka bir şehirden okulumuza geldi. Kimseyi tanımıyor, teneffüslerde sınıfta oturuyor.
   - Ela: Türkçeyi yeni öğreniyor. Ne söylendiğini her zaman anlayamıyor ama gülümsemelere hep karşılık veriyor.
   - Emir: Tekerlekli sandalye kullanıyor. Arkadaşları çoğu zaman onunla değil, yanındaki yetişkinle konuşuyor.
   - Hasan Bey: Okulumuzun temizlik görevlisi. Her sabah herkesten önce geliyor, çoğu öğrenci adını bilmiyor.
5. Sınıf birlikte bir “Sınıf Selam Sözü” oluşturur. Örnek: “Bizim sınıfta kimse görünmez değildir. Yeni geleni karşılar, yalnız kalanı yanımıza çağırırız.” Söz büyük bir kâğıda yazılarak sınıf panosuna asılır.

6. Çalışma Kâğıdı 4B dağıtılır. Öğrenciler bir hafta boyunca her gün bir selam görevini yerine getirir ve kısa notlar alır. Bir sonraki rehberlik saatinde deneyimler paylaşılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi

- Bir hafta sonunda yapılan paylaşımda öğrencilerin daha önce fark etmedikleri kişileri fark edip etmediği ve kapsayıcı davranış örnekleri verebilmeleri gözlemlenir.
- Çalışma Kâğıdı 4B'deki notlar, öğrencilerin kapsayıcı davranışa isteklilik düzeyleri hakkında bilgi verir. Görev kartları puanlanmaz ya da yarıştırılmaz.

Uygulayıcıya Not

- Empati kartlarındaki özel gereksinimli ya da farklı dil konuşan bireyler acıma duygusuyla değil, eşitlik ve saygı bakış açısıyla ele alınmalıdır. Vurgu, kişinin eksikliği değil, okul ortamının herkesi kapsayıp kapsamadığıdır.
- Sınıfta yeni gelen, Türkçeyi yeni öğrenen ya da özel gereksinimli öğrenciler varsa onları "örnek" gibi gösteren ifadelerden kaçınılmalıdır.
- Bu etkinlikten sonra gönüllü öğrencilerle yeni gelen öğrencileri karşılayan bir "Selam Elçileri" ekibi kurulabilir.
- Etkinlik, okulunuzun sınıf rehberlik programında Sosyal Duygusal Gelişim Alanı / Kişiler Arası Beceriler yeterlik alanındaki kazanımlarla ilişkilendirilerek yıllık rehberlik çerçeve planına işlenebilir.

Bu etkinlik, Millî Eğitim Bakanlığının 2026–2027 eğitim öğretim yılı rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri genel hedefi "Selamlaşma" doğrultusunda Rehberlik Pusulası tarafından hazırlanmıştır. Okulunuzun ihtiyaçlarına göre uyarlayabilirsiniz.

Ad Soyad: …… Sınıf: …… Tarih: ……

Çalışma Kâğıdı 4A: Okulumuzun Selam Haritası

Okulumuzdaki her alan için selamlaşma durumunu işaretle: Y (yeşil) = çok selamlaşılır, S (sarı) = bazen, K (kırmızı) = pek selamlaşılmaz. Sonra o alanda kimlerle karşılaştığını yaz.

Okuldaki alan	Y	S	K	Burada kimlerle karşılaşırım?
Okul kapısı				
Sınıfımız				
Koridorlar				
Kantin				
Okul bahçesi				
Spor salonu				
Kütüphane				
Servis / okul yolu				
Öğretmenler odası önü				
Diğer: ……				

Kırmızı işaretlediğim bir alanı yeşile çevirmek için yapabileceğim bir şey:

Ad Soyad: …… Sınıf: …… Tarih: ……

Çalışma Kâğıdı 4B: 7 Günlük Selam Görev Kartı

Her gün bir görevi yerine getir. Yaptığın görevi işaretle ve kısa bir not al.

Gün	Görev	✔	Ne oldu? Ne hissettim?
1	Sınıfa girerken en az üç arkadaşımı adıyla selamla.		
2	Bir okul çalışanını selamla ve adını öğren.		
3	Teneffüste yalnız kalan birine “Gel, bize katıl.” de.		
4	Başka bir sınıftan, daha önce konuşmadığım birini selamla.		
5	Eve geldiğimde telefonu bırakıp herkese “Merhaba” de.		
6	Bir aile büyüğümü arayıp hâlini hatırını sor.		
7	Bir arkadaşıma selamla başlayan nazik bir teşekkür mesajı gönder.		

Bu hafta selam sayesinde fark ettiğim bir şey: